

Kulbrintebeskatningen

Christen Amby

Ved gennemførelsen af den nye kulbrintebeskatning stod man på mange måder over for en urimelig opgave.

I virkeligheden var opgaven at rette op på de skævheder, der var en følge af de begunstigede koncessioner, der var givet til A.P. Møller og dermed til DUC.

Den nye kulbrintebeskatning måtte ikke diskriminere DUC og samtidigt skulle den ikke »afskrække« nye koncessionsansøgere.

Ud fra disse forudsætninger må den gennemførte lov siges at være rimeligt vellykket. Der er dog et par grimme huller.

Indledning

Folketinget vedtog 23.4.1982 Lov om beskatning af indkomst i forbindelse med kulbrinteindvinding i Danmark (kulbrinteskatteoven).

Hermed fik Danmark endeligt, som andre olieproducerende lande, en særlig skattelov, der gennem beskatning forsøger at inddrage en del af de store gevinster, der i dag er ved olieindvinding, som følge af de sidste ti års enorme prisstigninger for olie. Den vedtagne lov er vel en af de bedst forberedte skattelove i mange år, når man ser på de tekniske forberedelser.

Imidlertid var udgangspositionen meget vanskelig.

DUC-aftalerne betød tre vanskeligheder.

For det første betød den lave royalty og manglende statsdeltagelse, at de samfundsmæssige gevinster skulle indvindes gennem beskatningen.

For det andet betød den manglende statsdeltagelse i hovedkoncessionen (DUC's), at der opstår dårlige vilkår for kontrollen af de økonomiske transaktioner i forhold til de udenlandske deltageres moder- og søsterselskaber.

For det tredje betød den særlige danske udgangsposition: at DUC havde en hovedkoncession og havde haft adgang til at udvælge de mest lovende områder, og at regeringen ønskede stor fremmed aktivitet i de af DUC afgivne områder, at skattereglerne skulle udformes således, at de begunstigede de dårligste områder, men samtidigt af hensyn til DUC-aftalerne – og EF bindingerne – ikke måtte være diskriminerende. Der kunne altså ikke gennemføres en reel særskat på DUC, selv om det ud fra økonomiske og saglige hensyn havde været det rigtige.

Endeligt må det fremhæves, at de politiske forhold var helt specielle. Flere partier og aviser optrådte i hele debatten, som om de var i lommerne på A.P. Møller, der i DUC samarbejdet opfylder den funktion at klare de politiske problemer (medens de udenlandske partnere tilsyneladende klarer de tekniske problemer). Det fremstod tydeligt, at visse politikere og aviser villigt varetog DUC's interesser, hvilket i praksis betød ligeså meget for de udenlandste partnere som for A.P. Møller.

Det er denne artikelt formål at give en oversigt over den gennemførte kulbrinteskattelov.

Da loven er ret omfattende og i høj grad opererer med nye skattemæssige begreber, vil det ikke være muligt på denne plads, der her er tildelt mig, at gennemgå loven i alle detalje.

Jeg vil derfor koncentrere mig om hovedprincipperne og teknikken i reglerne samt pege på nogle af de huller og problemer, der stadig eksisterer.

Der er desværre ikke her plads til at illustrere gennemgangen med taleksempler. Der må her bl.a. henvises til lovforslaget.¹⁾

En række tekniske og definatoriske spidsfindigheder samt beregninger af alternative beskatningsmodeller findes i det omfattende materiale, som udgøres af skatte- og afgiftsudvalgets spørgsmål til ministeren og hans svar herpå. Der blev ialt stillet 161 spørgsmål og rettet 16 henvendelser til udvalget fra A.P. Møller, DUC deltagere og interesserede olieselskaber m.v.²⁾

Lovkomplekset

Der blev vedtaget en kulbrinteskattelov³⁾

Den opererer i realiteten med 3 skatteområder.

1. Der indføres særlige opgørelsesregler for opgørelse af den skattepligtige indkomst til den almindelige selskabsbeskatning.

2. Der indføres en særlig kulbrinteskate.
3. Der indføres endvidere skattepligtsregler til Danmark for indkomst indtjent ved entreprenørarbejde og servicevirksomhed o.l. i forbindelse med eftersøgning og indvinding af kulbrinter.

Herudover blev vedtaget en særlig lov om ansættelse og opkrævning m.v. af skat ved kulbrinteindvinding.⁴⁾ Denne lov fastsætter de administrative regler for påligning og betaling af kulbrintebeskatningen.

Lovene trådte i kraft den 1.1. 1982.

På grund af de radikales paniske angst for at vedtage noget med tilbagevirkende kraft skal der for 1982 dog ske nedsættelse af kulbrinteskatten med 20/365, da lovforslaget først blev fremsat 20.1.1982.

De særlige udvidede skattepligtsregler for eftersøgning og servicevirksomhed skal først gælde fra 1.1.1983.

De ret betydningsfulde overgangsregler, der i praksis kun har betydning for DUC, kan heller ikke her gennemgås, men de blev udformet sådan, at DUC ikke blev begunstiget af sin hidtidige virksomhed.

Selskabsbeskatningen

Deltagerne i kulbrinteindvinding er naturligvis omfattet af de almindelige regler for selskabsbeskatning, der er på 40% af det skattepligtige overskud.

Fra og med 1982 gælder dog en række særregler for selskabsbeskatning af indkomst for kulbrinteindvinding.

De væsentligste regler er den såkaldte ring-fence, normprisregler samt afskrivningsreglerne. De vil derfor blive omtalt her.

I princippet indføres en såkaldt *ring-fence* («et hegn») omkring kulbrinteindvindingen, således at der skal opgøres en indkomst udelukkende ved kulbrinteindvindingen.

Det betyder, at den skattepligtige ikke kan fratække underskud fra anden virksomhed i indkomsten fra kulbrinteindvindingen.

Dette er en helt nødvendig forholdsregel. Særlig med det danske skattesystem, der bygger på et universelt globalprincip (dvs. den skattepligtiges samlede indkomst fra alle kilder overalt i verden). Uden ring-fence, ville alle mulige slags underskud rundt omkring i verden kunne modregnes i kulbrinteindkomsten.

Desværre er ring-fencen efter loven kun et hegn, der lukker for underskud udefra. Underskud inden for ring-fencen kan fratækkes i anden indkomst. Dette favoriserer selvsagt specielt danske deltagere, men indeholder derudover betydelige fordele, som det gennemgås

nedenfor ved omtalen af samspillet mellem selskabsskatten og kulbrinteskatten.

Herudover kan ring-fencen overskrides begge veje ved brug af investeringsfonds-henlæggelse, idet henlæggelser fratrukket på den ene side ring-fence kan frigives til forlods afskrivninger på den anden side ring-fence. Det betyder i realiteten, at et beløb kan flyttes over ring-fencen.

En række specielle tekniske problemer med opdeling af udgifterne, når samme selskab driver virksomhed inden og uden for ring-fence, bruger det samme boreudstyr og serviceudstyr i både den danske, norske og britiske del af Nordsøen, skal ikke gennemgås her, da det i sidste ende er rene regnskabs- og skattetekniske problemer, der erfaringsmæssigt kan løses tilfredsstillende, hvis man vel at mærke vil bruge de fornødne ressourcer til kontrollen fra skattemyndighedernes side, og samarbejder med nabolandenes beskatningsmyndigheder.

Ellers bruges de som huller til at dræne indkomster væk.

Loven indfører også en såkaldt *normpris* på kulbrinteprodukterne. Da der er tale om internationale olieselskaber, der deltager i kulbrinteindvindingen, vil der kunne ske store muligheder for manipulationer med prisafregningen. Der er derfor, som i de fleste andre lande, indført en bestemmelse om, at der ved beregning af indkomsten skal ske beregning efter afregning mellem koncernselskaber til en normpris, der fastsættes af et særligt nævn. Der kan fratrækkes salgsprovisioner, rabatter o.l. til koncernselskaber.

Loven fastsætter *afskrivningsreglerne*.

Udgifter til forundersøgelser og efterforskning kan enten udgiftsføres eller afskrives med 20% om året.

Investeringer i alle former for bore- og efterforskningsudstyr, boreplatforme, produktionsanlæg osv. afskrives alle som inventar og driftsmidler dvs. med 30% af saldoværdien årligt.

Der er således tale om særdeles gunstige afskrivningsregler. Disse er siden blevet yderligere forbedret ved indførelse af de generelle regler om pristalsregulerede afskrivninger. Disse regler gælder også ved kulbrintebeskatningen og kan medføre betydelige skattefrie gevinster, idet saldoværdierne årligt opreguleres efter pristallet (dvs. afskrivningsmulighederne forøges).

Hvis der skal siges noget positivt om pristalsreguleringen i denne forbindelse må det være, at den begunstiger de selskaber, der har mindre indtjening, således at de ikke kan udnytte afskrivningsmulighederne fuldt ud. Det betyder, at reglerne om pristalsregulering er til størst fordel for de der eftersøger og indvinder på de dårligste (= mindre gode) felter.

Det blev fra SF foreslået, at boreudstyr o.l. blev udskilt i en særlig afskrivningsgruppe, således forhindrede man, at ændringer i afskrivningslovene, der har til formål at begunstige almindelige erhvervsinvesteringer, ikke automatisk vil forbedre afskrivningerne på boreudstyr og produktionsplatforme (f.eks. den senere gennemførte pristalsregulering). De stillede ændringsforslag blev imidlertid alle forkastet.

Under folketingets behandling af lovforslaget påpegede specielt SF og VS problemerne omkring fradragsretten for *renter*.

Renteudgifter er i overensstemmelse med de almindelige skatteregler fradragsberettigede.

Der er imidlertid det specielle ved olieindvinding, at det foretages af specielt oprettede selskaber, der indgår i større koncerner og ofte er uden selvstændig kapital, men finansierer sin aktivitet ved lån fra koncernselskaber.

Rentefradragsretten giver derfor 2 problemer:

1. Lånevilkår og dermed rentens højde og valutakursrisiko er underlagt koncernens muligheder for særlige vilkår, og de fratrukne beløb er meget vanskeligt at kontrollere og gennemskue for skattemyndighederne.
2. På grund af fradragsretten vil olieselskaberne ikke lade overskuddet blive stående i indvindingsselskabet, men overføre det til moderselskabet eller moderfirmaet, når det er en filial. Den nødvendige kapital til investeringer vil så blive skaffet ved lån, der giver rentefradrag. Ofte vil lånene være fra koncernselskaber i skattelylande (specielt øerne i det Caribiske Hav bruges her: Bermuda, Grand Caymann, Bahama og Hollandske Antiller).

I stedet for at lade overskuddet stå og bruge det til nyinvestering, tømmer man hele tiden det danske indvindingsselskab. Reglen kan derfor direkte være med til at formindske vor valutabalance, da de udenlandske selskaber vil hjemtage overskud og i stedet udlåne pengene til deres danske datterselskaber eller filialer. De såkaldte up-streamloan.⁵⁾

I lovforslaget og under udvalgsbehandlingen udtalte regeringen flere gange, at den var opmærksom på problemet, og allerede undersøgte og overvejede flere muligheder for løsning. Den ville imidlertid lige se tiden an.⁶⁾

Den nye regering vil sikkert lade tiden gå!

Alt i alt må det konkluderes, at den nye lov strammer reglerne op for selskabsbeskatningernes vedkommende, men de gunstige afskrivningsregler og rentefradragsregler vil ubetinget medføre, at beskatningen de første år bliver mildere end det regnskabsmæssige resultat

(opgjort ud fra driftsøkonomiske kriterier) tilsiger.

Hele det danske olieindvindingsområde (ring-fencen) anses i relation til selskabsskatten for at være et samlet område. Dette betyder, at selskaber, der har flere investeringer igang på forskelligt indvindingstrin favoriseres. Skattemæssige omkostninger og afskrivninger på felter, der endnu ikke giver olie og dermed indtægter, kan fratrækkes i indkomsten fra felter, der allerede er i produktion. Altså en fordel for selskaber med flere felter på forskelligt indvindingstrin. Det vil sige en fordel for DUC deltagerne.

Kulbrinteskatten

Som anført betød loven kun en mindre opstramning af selskabsskatten. Men hovedformålet med loven var da også, at indføre en særlig tillægsskat på fortjenester ved kulbrinteindvinding. Selv om denne kulbrinteskate er en overbygning på de traditionelle skatteregler, er dens udformning dog ganske speciel.

I skematisk form kan opgørelsen af indkomstgrundlaget for kulbrinteskatten opgøres således:

Felt for Overskud efter almindelige skattemæssige regler
felt ÷ Kulbrintefradraget

Feltindkomsten

Ialt Summen af positive feltindkomster
÷ udgifter til forundersøgelse og efterforskning
÷ pålignet selskabsskat
÷ uudnyttet negativ feltindkomst for ophørte felter.

Kulbrinteindkomsten

Denne kulbrinteindkomst pålignes herefter kulbrinteskatten på 70%. Herudover betales der jo selskabsskat 40%.

Da selskabsskatten imidlertid er fradragberettiget ved opgørelsen af kulbrinteskatten, kan der maksimalt betales 82% i skat af fortjenesten. (40% af 100 og 70% af 60 (100 ÷ 40)).

Imidlertid vil beskatningen i praksis aldrig komme herop, men blive betydelig mindre.

Feltindkomsten er det vigtigste element. Det bestemmer, at kulbrintebeskatningen i princippet skal ske felt for felt. Hermed beskattes indkomsten fra givtige felter med det samme, uanset udgifter til opbygning af andre felter. Der skabes derfor en hurtigere beskatning, og den høje beskatning kommer specielt i kraft på de bedste felter.

Dette vil selvsagt først og fremmest ramme DUC deltagerne, der vil få en række felter. Det var da også karakteristisk, at et af A.P. Møllers hovedangreb blev sat ind mod denne bestemmelse, og deres hengivne i udvalget (V, K og CD) stillede da også en række ændringsforslag om ophævelse af feltbeskatningen. De motiverede det ganske kort:

»Indkomstopgørelse felt for felt findes uhensigtsmæssig og vil kunne modvirke optimal udnyttelse af felter«(!?)

Fremskridtspartiet støttede ændringsforslaget med en mere svævende forklaring. For det olieselskab, der kun deltager i et enkelt felt, vil bestemmelsen være uden betydning. Fandtes den ikke, ville DUC deltagerne formentlig kunne udskyde kulbrinteskatten til efter årtusinde-skiftet på grund af fradrag for investeringer i nye felter.

Denne feltbeskatning må desuden ses i nøje relation til det særlige *kulbrintefradrag*.

Dette fradrag er et særligt beregningsmæssigt fradrag, der altså ikke dækker over faktiske udgifter. Det svarer i sin karakter til personfradraget, dvs. angiver en vis minimumsindkomst, der er skattefri.

Kulbrintefradraget er meget betydeligt. Det udgør 25% af investeringerne i produktionsanlægget og aktiverede udgifter til forundersøgelse og efterforskning afholdt før udvidingen påbegyndes. Fradraget gives i 10 år.

Det betyder altså, at der først skal betales kulbrinteskate, hvis årets overskud af et felt (efter afskrivninger, rente etc.) udgør mere end 25% af de samlede investeringer i feltet og ialt er et overskud svarende til 2,5 gange (10 år á 25%) de samlede investeringer helt fritaget for kulbrinteskatten.

Kulbrinteskatten rammer altså kun de gode felter. Kulbrintefradraget kan siges at være ganske højt, men det må ses på baggrund af den særlige danske situation. I England består grundfradraget af en vis mængde olie, der er »skattefrit«, men ved at bruge investeringerne som regulator af bundfradraget, støtter man de dårlige felter, der kræver relativt store investeringsudgifter, idet disse felter får tilsvarende større kulbrintefradrag.

Stort kulbrintefradrag og høj kulbrinteskatteprocent giver også en progressiv beskatning af afkastet set i relation til bruttoinvesteringerne (der jo udgør risikoen, hvis der ikke er olie nok).

Dette betyder i praksis af reglerne er en fordel for nye koncessionshavere, de får dårligere felter end DUC felterne, og derfor må formodes af få større investeringer. Problemet ved det store kulbrintefradrag er imidlertid, at de faktiske investeringer får meget stor betydning. Ofte udføres arbejdet med opførelse af produktionsanlæg og

eftersøgning og indvinding af internationale koncernselskaber. Overfakturering vil her blive eftertrykkeligt belønnet.

Underskud efter kulbrintefradrag kan ikke fratrækkes i overskud fra andre felter, men fratrækkes i kommende års overskud i 15 år.

Dette betyder altså, at kulbrintefradraget kan udnyttes, selv om det enkelte år ikke kommer op på et overskud på 25% af investeringerne.

Lukkes et felt uden kulbrintefradraget fuldt ud er udnyttet (f.eks. et underskudsfelt), kan det opsamlede underskud nu fratrækkes i andre felters overskud. Dette skulle tilskynde DUC til også at udnytte marginal felter og ikke nøjes med at koncentrere sig om de bedste felter. Der gives jo et fradrag på 250% af investeringerne og dermed en ganske pæn lettelse i kulbrinteskatten på 70%.

Fradragsretten for selskabsskatten har den virkning, at fordelene ved at udskyde selskabsskatten delvis ophæves. Dette gælder specielt DUC deltagerne, der som ovenfor anført kan fratække udgifter vedrørende nye felter ved opgørelsen af selskabsskatten.

For et felt, der giver så stor indtjening, at der betales kulbrinteskate, betyder fradragsretten imidlertid, at den faktiske selskabsskat reduceres fra 40% til 12%, idet et beløb svarende til de 28% spares i kulbrinteskate (70% af 40% = 28%). Til gengæld betyder denne fradragsret kombineret med hullerne i ring-fencen en særlig fordel for de danske deltagere i DUC (A.P. Møller selskaberne). I de første år vil der typisk være negativ selskabsindkomst. Den kan bruges til fradrag i senere års overskud. Men den kunne også bruges uden for ring-fencen.

Bruges et underskud på f.eks. 100 mill. kr. til fradrag uden for ring-fencen, spares der udenfor 40 mill. kr. i selskabsskat (40% af 100 mill. kr.). De spares endog øjeblikkeligt.

Bruges underskuddet i stedet til fradrag i kommende års overskud vil det også nedsætte selskabsskatten med 40 mill. kr. Betales der imidlertid kulbrinteskate i dette år, vil den blive 28 mill. kr. større, da fradraget for selskabsskat blev nedsat med 40 mill. kr. Den samlede skattebesparelse vil altså kun blive 12 mill. kr.

Dette betyder selvsagt, at deltagere, der kan bruge underskuddet til fradrag i anden indkomst uden for ring-fencen, vil bruge dette hul i ring-fencen, idet der altså kan spares 40% med det samme mod 12% i fremtiden.

Dette vil selvsagt favorisere A.P. Møller gruppen, og den eneste trøst er, at den i forvejen har mange muligheder for at undgå beskatning, og dens nuværende skattebetaling ikke skyldes skattereglerne, men rent politiske overvejelser i koncernledelsen. Alene de nye regler om pristalsregulering af afskrivningsgrundlaget, som efter radikalt

ønske også kom til at omfatte skibe, vil i fremtiden give enorme skattefordele for A.P. Møller-gruppen.

Kulbrintefradragets specielle udformning giver både fordele og ulemper.

Fordele er, at fradraget bliver relativt større for de felter, hvor opbygningen af produktionsanlægget er relativt dyrt, dvs. det begunstiger (dvs. mindrebeskatter) dårlige felter.

Dette er selvsagt vigtigt med den struktur de danske koncessioner har. I England er bundfradrag f.eks. en vis mængde olie. Det er altså uafhængigt af, om det har været billigt eller dyrt at opbygge feltet.

Ulemper er, at der gives et fradrag som er 2,5 gange investeringen. En krone i investering kan altså betyde mere end 1 krone i sparet kulbrinteskate. Da mange udgifter ved eftersøgning og indvinding af olie er udgifter til koncernselskaber giver det store kontrolmæssige problemer, idet kontrollen med de koncerninterne transaktioner nu bliver hel afgørende.

Beskatningens reelle størrelse

Ud fra ovenstående kan sammenfattes nogle hovedlinier om beskatningens reelle størrelse, idet de nominelle skatteprocenter synes høje, men jo reelt er betydeligt lavere.

Skematisk kan beskatningen inddeles i 3 intervaller.

1. Afkastet af bruttoinvesteringen bliver under renteniveauet. Her vil ikke blive nogen beskatning i det hele taget, idet rentefradragsretten for koncernlån o.l. uden tvivl vil betyde, at alle bruttoinvesteringerne finansieres ved lån med dertil hørende fradragberettiget renteudgift.
2. Afkastet af bruttoinvesteringen overstiger renteniveauet, men bliver mindre end 2,5 gange bruttoinvesteringerne. Her vil der kun blive tale om 40% selskabsskat og kun af den del af afkastet, der *overstiger* det almindelige renteniveau.
3. Afkastet bliver ekstremt højt dvs. overstiger renteniveauet og 2,5 gange bruttoinvesteringerne. Her bliver der tale om både selskabsskat og kulbrinteskate, men dog i moderat størrelse. Dette kan bedst illustreres ved eksempler.

Udviklingen af et felt koster 10 milliarder kr. Forrentningen af denne bruttoinvestering kan i praksis foretages sådan for den udenlandske investor, at der ikke betales skat af en »normal forrentning«, idet denne tages ud som rente af lån fra koncernselskab, f.eks. i skatteland o.l.

Afkast herudover, altså ekstraprofiten, beskattes med 40% i selskabsskat. Afkast herudover, der overstiger investeringen med $2\frac{1}{2}$ gang dvs. 25 mia. kr. pålægges desuden kulbrinteskot.

Tænkes de 10 mill. kr. i bruttoinvesteringer at afkaste 50 mill. kr. udover normal forrentning, vil det medføre følgende beskatning af de 50 mia. kr.:

<i>Selskabsskat: 40% af 50 mill.kr.</i>		20 mia. kr.
<i>Kulbrinteskot:</i>		
Overskud jvf. ovenfor	50 mia. kr.	
÷ kulbrintefradrag		
$2\frac{1}{2} \times 10$ mill kr.	25 mia. kr.	
÷ pålignet selskabsskat	<u>20 mia. kr.</u>	
Kulbrinteindkomster	<u>5 mia. kr.</u>	
Kulbrinteskot 70%		<u>3.5 mia. kr.</u>
Skat ialt		<u>23.5 mia. kr.</u>

Dette svarer til 47% af overskuddet ud over normal forrentning: (= laveste personskatprocent i de fleste kommuner!)

De tilsvarende tal for et felt, der giver 10 gange bruttoinvesteringerne dvs. 100 mia. kr. ud over normal forrentning bliver:

<i>Selskabsskat: 40% af 100 mia. kr.</i>		40 mia. kr.
<i>Kulbrinteskot:</i>		
Overskud jvf. ovenfor	100 mia. kr.	
÷ kulbrintefradrag	25 mia. kr.	
÷ pålignet selskabsskat	<u>40 mia. kr.</u>	
Kulbrinteindkomsten	<u>35 mia. kr.</u>	
Kulbrinteskotten 70%		<u>24.5 mia. kr.</u>
Skat ialt		<u>64.5 mia. kr.</u>

Dette svarer altså til en samlet beskatning på 64,5%.

Det bemærkes, at ovenstående opstilling er skematisk, idet der ikke tages hensyn til tidsforskydningen.

Imidlertid sker der jo ingen beskatning af den normale forrentning, og dette udligner tidsgabet mellem udgifter og indtægter.

Skattereglerne er iøvrigt på grund af afskrivningsreglerne m.v. udformet sådan, at beskatningen sker senere end de driftsøkonomiske og regnskabsmæssige gevinster.

Skattepligtsforhold

Ud over selve kulbrintebeskatningen indeholdt loven en række bestemmelser, der udvider de almindelige skattepligtsbestemmelser, således at udenlandske personer og virksomheder, der arbejder i olieområdet i Nordsøen (og på land) bliver skattepligtige til Danmark også for arbejde af kortere varighed. For lønindkomst vil der blive tale om en endelig skat på 30% af bruttoindkomsten.

For virksomheder skal opgøres et overskud. Erfaringen fra England og Norge tyder på, at dette hurtigt vil udvikle sig til reelt at blive en beskatning af en procentdel af omsætningen, da det er umuligt at opgøre det reelle overskud ved virksomheden i Nordsøen, f.eks. servicevirksomhed, teknisk assistance, catering etc.

Dobbeltbeskatningsaftaler

Danmark er desværre kommet meget sent igang med at få udformet en oliebeskatning. Det giver en række problemer i forhold til de dobbeltbeskatningsaftaler (rettere aftaler til undgåelse af dobbeltbeskatning) som Danmark har med en række lande. Dette blev selvfølgelig brugt af de borgerlige som påskud til at udsætte beskatningen.

Det blev imidlertid under behandlingen af lovforslaget påvist, at problemerne under de nuværende aftaler er selvskabte af de udenlandske selskaber, der deltager i DUC igennem filialer, ikke gennem danske datterselskaber. Dette gøres for at spare skat i moderselskabets hjemland (typisk USA) netop ved udnyttelse af dobbeltbeskatningsaftalerne og de interne amerikanske skatteregler.⁸⁾

Administration

Administrationen af oliebeskatningen foretages centralt af statskattedirektoratet, der har oprettet et særligt kontor med en ligningschef i spidsen.

De administrative regler fremgår iøvrigt af opkrævningsloven.

Da administrationen først nu er under opbygning kan der ikke siges noget om praksis.

Problemerne omkring rentefradraget, kulbrintefradraget, feltbeskatningen og ring-fence vil imidlertid kræve betydelig revisionsmæssig indsats.

Generelt hæmmes kontrollen af, at der ikke er statsdeltagelse. Selv

om statsdeltagelse erfaringsmæssigt sker på helt kommercielle præmisser, og statsrepræsentanterne hurtigt optager de internationale deltageres forretningsfacon og moral, betyder statsdeltagelse imidlertid, at der er en deltager, med hvem der ikke foretages koncerntransaktioner. Det betyder erfaringsmæssigt en betydelig dæmper på de multinationale selskabers åbenbare udnyttelse af koncerntilstandene og giver mere gennemsigtighed i samhandelsbetingelserne.

A.P. Møller-gruppens fondsemigration i sommer har samtidig vist, at det ikke er viljen til at foretage skattemæssigt begrundede transaktioner, det skorter på.

Noter

- 1) Lovforslag nr. L 38 til Lov om beskatning af indkomst i forbindelse med kulbrinteindvinding i Danmark. Fremsat 20.1.1982.
Lovforslaget, udvalgsbetænkninger og den endelige lov findes f.eks. i Schultz Sortebog: Lov nr. 175 og 176 af 28.4.1982 kulbrinteskatteloven og kulbrinteskatteopkrævningsloven.
- 2) Spørgsmål, svar og henvendelser m.v. er alle optrykt i et særligt bilagshæfte til skatte- og afgiftsudvalgets betænkning: Bilagshæfte til betænkning over forslag til lov om beskatning af indkomst i forbindelse med kulbrinteindvinding i Danmark (kulbrinteskatteloven). Folketinget 1981-82 (2 samling) til lovforslag L 38. Blad 885. 224 sider.
- 3) Lov nr. 175 af 28.4.1982 om beskatning af indkomst i forbindelse med kulbrinteindvinding i Danmark (kulbrinteskatteloven).
- 4) Lov nr. 176 af 28.4.1982 om ansættelse og opkrævning m.v. af skat ved kulbrinteindvinding.
- 5) I et interview i Information 19.2.1982: Rentefradraget kan undergrave regeringens oliestatforslag, har jeg nærmere belyst dette problem. Interviewet er optrykt i bilagsdelen til udvalgsbetænkningen som et bilag til spørgsmål 140.
- 6) F.eks. skattedepartementets notat af 29. okt. 1981, der er optrykt som bilag til svar på udvalgets spørgsmål 99 jvf. bilagshæftets side 63.
- 7) Bemærkninger til ændringsforslagene 17, 19, 23, 31 og 33 i betænkningen af 2.4.1982 fra skatte- og afgiftsudvalget over kulbrinteskatteloven af 2. april 1982.
- 8) Jeg har uddybet den brugte teknik i det ovenfor omtalte interview i Information d. 19.7.1982.
Problemerne er endvidere belyst i SF's betækningsbidrag og Kalnæs (SF) og Wilhelm (VS) indlæg ved folketingets 2. behandling 20.4.1982 samt en række af udvalgets spørgsmål og ministerens svar herpå (f.eks. nr. 77 og 131).